

Rapport

Datum: 29 september 2006
Rapportnummer: 2006/342

Klacht

De Belastingdienst/Limburg/kantoor Maastricht heeft verzoeker bericht dat ten aanzien van hem over de jaren 2001 en 2002 sprake is van op belastingaanslagen openstaande bedragen. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat de Belastingdienst inzake bedoelde belastingaanslagen niets meer te vorderen heeft. Hij grondt zijn stelling op een door de Belastingdienst op verzoek afgegeven `verklaring van geen belastingschuld' gedateerd 17 november 2004 waarin wordt verklaard dat er op die datum geen aanslagen ten name van verzoeker openstaan. Verzoeker stelt dat hij mocht vertrouwen op de volledigheid en juistheid van de verklaring van 17 november 2004.

Hij klaagt erover dat de Belastingdienst zich op het standpunt stelt dat geen sprake is van opgewekt vertrouwen, en dat het verschuldigde bedrag door verzoeker moet worden voldaan.

Beoordeling

1. De Belastingdienst/Limburg/kantoor Maastricht (hierna: de Belastingdienst) liet verzoeker bij brief van 13 oktober 2005 weten dat op (voor zover hier relevant) de met dagtekening 27 maart 2001 en 29 mei 2002 aan verzoeker opgelegde aanslagen omzetbelasting F.01.1502 en F.01.2030 nog bedragen van respectievelijk € 460,69 en € 555,29 openstonden. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat de Belastingdienst inzake genoemde aanslagen omzetbelasting niets meer te vorderen heeft. Verzoeker grondt zijn stelling op een door de Belastingdienst op verzoek afgegeven `verklaring van geen belastingschuld' gedateerd 17 november 2004 waarin wordt verklaard dat er op die datum geen aanslagen ten name van verzoeker openstaan. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat hij mocht vertrouwen op de volledigheid en juistheid van de verklaring van 17 november 2004. Hij klaagt erover dat de Belastingdienst zich op het standpunt stelt dat geen sprake is van opgewekt vertrouwen, en dat het verschuldigde bedrag door verzoeker moet worden voldaan.

2. De door de Belastingdienst op 17 november 2004 aan verzoeker verstrekte `verklaring van geen belastingschuld' is op diens verzoek aan verzoeker verstrekt uit oogpunt van dienstbetoon/serviceverlening waaraan, naar de Belastingdienst aangaf, geen diepgaand onderzoek ten grondslag ligt. Het betreft een incidentele verklaring die niet als zodanig functioneel in het invorderingsproces is ingebed. Er is geen sprake van een verklaring die op een lijn moet worden gesteld met bijvoorbeeld een beschikking waaraan - nadat deze formele rechtskracht heeft gekregen - als zodanig rechtsgevolg kan worden ontleend.

3. De Belastingdienst gaf in zijn reactie op de klacht aan dat ten behoeve van het verstrekken van een verklaring als de onderhavige de debiteurenadministratie van de ontvanger wordt geraadpleegd, welke bestaat uit de landelijke centrale

ontvangersadministratie (COA) en de lokale geautomatiseerde ontvangersadministratie (GOA). Deze administratie biedt de mogelijkheid om een overzicht te maken van alle nog onbetaalde aanslagen van een belastingschuldige. Ook moet worden gelet op zogenaamde dubieuze posten (oninbaar geleden op) welke niet in een actueel overzicht zijn opgenomen en afzonderlijk dienen te worden geraadpleegd. Naar de Belastingdienst aangaf, wordt de verklaring verstrekt op basis van de feiten zoals die op het moment van afgifte uit de ontvangersadministratie bekend zijn. De ontvanger gaat niet na of alle betalingen (afboekingen) juist hebben plaatsgevonden.

4. De Belastingdienst liet weten dat voorafgaande aan het verstrekken op 17 november 2004 van de bewuste 'verklaring van geen belastingschuld' door een derde-belastingschuldige een betaling was gedaan die door een medewerker van de Belastingdienst abusievelijk was afgeboekt op de op dat moment openstaande belastingschuld van verzoeker. Door deze administratieve fout werd het openstaande bedrag van aan verzoeker opgelegde aanslagen in de ontvangersadministratie als voldaan weergegeven met als gevolg de verklaring van 17 november 2004 inhoudende dat op die datum geen aanslagen ten name van verzoeker openstaan. Verzoeker heeft deze informatie van de Belastingdienst niet, althans niet voldoende, weersproken en heeft evenmin bewijs geleverd dat de bewuste betaling wel door hem is gedaan dan wel anderszins aangetoond dat de aanslagen feitelijk door hem zouden zijn voldaan. Het wordt er daarom voor gehouden dat de door de Belastingdienst geschetste gang van zaken in overeenstemming is met de feiten. Dit betekent dat nadat herstelboekingen hadden plaatsgevonden van eerdergenoemde onjuiste en onterechte afboeking van de betaling door een derde-belastingschuldige feitelijk op de aanslagen omzetbelasting F.01.1502 en F.01.2030 nog bedragen van respectievelijk € 460,69 en € 555,29 openstaan.

5. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

6. In zijn algemeenheid geldt dat van de Belastingdienst mag worden verwacht dat aan een belastingschuldige verstrekte informatie aangaande zijn schuldpositie correct is. In dit geval is als gevolg van een door een medewerker van de Belastingdienst gemaakte administratieve fout met de aan verzoeker verstrekte 'verklaring van geen belastingschuld' onjuiste informatie verstrekt. Voor zover de Belastingdienst in dit verband heeft aangevoerd dat dagelijks vele honderdduizenden transacties plaatsvinden en het niet is te voorkomen dat bij de verwerking daarvan fouten worden gemaakt, geldt dat dit wel een verklaring vormt voor de plaatsgevonden gang van zaken, maar niet een rechtvaardiging. Voorts geldt dat naar verzoeker stelt, hetgeen door de Belastingdienst niet is weersproken, verzoeker door de Belastingdienst niet is geïnformeerd over de plaatsgevonden herstelboekingen. Aldus wordt geconcludeerd dat de Belastingdienst heeft gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

Het is dan ook terecht dat de Belastingdienst verontschuldigen heeft aangeboden voor de foutieve afboeking en de door verzoeker daardoor ondervonden overlast.

In zoverre is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

7. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd.

8. Niettegenstaande hetgeen onder 6. is overwogen, kan onder de specifieke omstandigheden van dit geval niet worden gezegd dat verzoeker aan de enkele verklaring van 17 november 2004 de gerechtvaardigde verwachting kon ontleen dat op de aanslagen omzetbelasting F.01.1502 en F.01.2030 geen bedragen meer openstonden. In dit geval geldt dat een betaling van een derde-belastingschuldige abusievelijk is afgeboekt op de bewuste aanslagen. Hiervan heeft verzoeker kennisgevingen ontvangen van de Belastingdienst. De Belastingdienst kon dan ook in redelijkheid het standpunt innemen dat verzoeker had kunnen en moeten begrijpen dat, nu van een betaling door of namens hem geen sprake was, in zoverre de door de Belastingdienst verstrekte verklaring niet adequaat was. In dit verband is mede van belang de aard van de bewuste verklaring. Het betreft een op verzoek van verzoeker opgestelde verklaring waarmee informatie wordt verstrekt over de hoogte van de belastingschuld. De verklaring heeft geen formele status en is verstrekt uit hoofde van overwegingen van klantgerichtheid. Daarenboven wordt opgemerkt dat verzoeker hoe dan ook bij een juiste administratie van enerzijds de aan hem opgelegde aanslagen c.q. aan hem verzonden aanmaningen, kennisgevingen en dergelijke en anderzijds de door hem gedane betalingen, ook zelf had kunnen constateren dat de aanslagen niet volledig waren voldaan. Verzoekers persoonlijke achtergrond, hij is analfabeet en maakt deel uit van de ondernemersgroep Vinkenslag, maakt een en ander niet anders. Ten slotte speelt een rol dat het hier gaat om aan verzoeker verstrekte inlichtingen en verzoeker niet heeft gesteld, noch is daarvan gebleken, dat hij afgaande op de gestelde verwachting iets heeft gedaan of nagelaten waarop hij niet meer terug kon komen. Zo bezien wordt geconcludeerd dat de Belastingdienst in redelijkheid kon komen tot zijn standpunt dat geen sprake is van gewekte verwachtingen (vertrouwen), en dat het verschuldigde bedrag door verzoeker moet worden voldaan.

In zoverre is de onderzochte gedraging behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van Belastingdienst/Limburg/kantoor Maastricht, is

niet gegrond ten aanzien van:

het standpunt van de Belastingdienst dat geen sprake is van gewekte verwachtingen (vertrouwen), en dat het verschuldigde bedrag door verzoeker moet worden voldaan;

gegrond ten aanzien van:

het met de 'verklaring van geen belastingschuld' verstrekken van onjuiste informatie en het niet informeren over plaatsgevonden herstelboekingen, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

ONDERZOEK

Op 10 februari 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift, gedateerd 9 februari 2006, van de heer B. te Maastricht, ingediend door Van der Heijde Belasting- en Bedrijfsadviseurs BV te Maastricht, met een klacht over een gedraging van de Belastingdienst/Limburg/kantoor Maastricht.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Financiën, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Belastingdienst/Limburg verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De Belastingdienst berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. De Belastingdienst/Limburg/kantoor Maastricht (hierna: de Belastingdienst) verstreekte verzoeker een op 5 januari 2004 gedateerd gespecificeerd overzicht van de op dat moment openstaande aanslagen omzetbelasting met een totaal openstaand bedrag van € 8.646,86.

Het betrof de aanslagen:

F.01.1080 openstaand bedrag (exclusief kosten) € 84,25

F.01.1502 openstaand bedrag (exclusief kosten) € 985,61

F.01.2030 openstaand bedrag (exclusief kosten) € 5200

F.01.2040 openstaand bedrag (exclusief kosten) € 1001

F.01.3100 openstaand bedrag (exclusief kosten) € 1376.

2. Vervolgens zond de Belastingdienst verzoeker een ongedateerde brief waarin werd meegedeeld dat aan achterstallige belasting een bedrag van € 7.439,86 openstond. Blijkens de bijgevoegde `Bijlage openstaande aanslagen` betrof het de volgende aanslagen omzetbelasting:

F.01.1502 openstaand bedrag (exclusief kosten) € 985,61

F.01.1080 openstaand bedrag (exclusief kosten) € 84,25

F.01.2030 openstaand bedrag (exclusief kosten) € 5200

F.01.2040 openstaand bedrag (exclusief kosten) € 1001

F.01.3100 openstaand bedrag (exclusief kosten) € 56

F.01.3110 openstaand bedrag (exclusief kosten) € 113

3. Verzoeker verzocht de Belastingdienst in november 2004 om hem te informeren over eventuele openstaande belastingschulden. Hierop berichtte de Belastingdienst verzoeker op 17 november 2004 als volgt:

“...Betreft: VERKLARING VAN GEEN BELASTINGSCHULD.

(...)

Na het raadplegen van alle systemen verklaart ondergetekende (...), dat er per heden géén openstaande aanslagen ten name van u openstaan. Een en ander betreft uw sofinummer X.

Let wel, dit is een momentopname per vandaag. Dit overzicht voorziet natuurlijk niet in nieuwe aanslagen vanaf heden...”

4. Verzoekers gemachtigde schreef de Belastingdienst op 5 oktober 2005:

“...Onlangs heeft cliënt van uw eenheid bericht ontvangen dat sprake is van enkele openstaande belastingschulden. Het betreft de volgende openstaande bedragen:

- F.1502 (2001) ad € 460 d.d. 27 maart 2001;

- F. 2030 (2002) ad € 555 d.d. 29 mei 2002.

Cliënt heeft echter eind vorig jaar bij uw eenheid navraag gedaan over eventuele openstaande belastingschulden, teneinde deze alsnog te kunnen voldoen en zodoende geheel van zijn schulden af te zijn. Vervolgens heeft cliënt (...) van uw eenheid een zogenaamde verklaring van geen belastingschuld ontvangen, met dagtekening 17 november 2004 (...). Hierin wordt verklaard dat per laatstgenoemde datum geen sprake meer is van openstaande aanslagen ten aanzien van cliënt. Met andere woorden: cliënt heeft alle aanslagen die dateren van vóór deze datum derhalve voldaan.

Wij gaan er dan ook van uit dat inzake genoemde openstaande schulden niets meer van cliënt te vorderen valt...”

5. De Belastingdienst antwoordde met een brief van 13 oktober 2005:

“...Uit onderzoek is mij het navolgende gebleken:

Een betaling destijds gedaan door een andere belastingschuldige, werd abusievelijk door mijn collega-invorderaar afgeboekt op de op dat moment openstaande belastingschuld van uw cliënt (...). Door deze foutieve afboeking werd het openstaande bedrag als voldaan beschouwd.

Op het moment van afgifte van de hierboven genoemde verklaring bedroeg de openstaande schuld nihil.

Ná constatering van deze foutieve afboeking (en dus ook ná afgifte verklaring) heeft er een herstelboeking plaatsgevonden. Dit betekent natuurlijk dan enerzijds afboeking ten name van de juiste persoon en anderzijds het heropvoeren van de belastingschuld t.n.v. uw cliënt (...).

Uw conclusie dat (verzoeker; N.o.) alle aanslagen vóór datum verklaring voldaan zou hebben, is dus niet juist en dientengevolge bestaat er per heden nog een openstaande belastingschuld.

Voor de gemaakte fout en het gerezen ongemak bied ik u mijn welgemeende excuses aan...”

Uit een bij de brief gevoegde bijlage bleek dat het ging om een per 13 oktober 2005 openstaand bedrag van € 460,69 op de aanslag F.01.1502 en € 555,29 op de aanslag F.01.2030.

6. Verzoeker diende op 21 december 2005 bij de Belastingdienst een klacht in:

“...Zoals wij eerder in ons schrijven d.d. 05 oktober 2005 hebben aangegeven, is op verzoek van onze cliënt, (...) d.d. 17 november 2004 aan hem een verklaring van geen belastingschuld uitgereikt, inhoudende dat per laatstgenoemde datum geen sprake meer

was van enige openstaande belastingschuld.

U geeft in uw schrijven d.d. 13 oktober 2005 aan dat deze verklaring is afgegeven als gevolg van en op basis van foutieve verwerkingen binnen uw organisatie. Dit heeft geleid tot heropvoering van de belastingschuld ten name van cliënt. Ingevolge het door u bijgevoegde overzicht is per 13 oktober 2005 nog steeds sprake van een openstaande schuld. Maar wie garandeert dat het thans overlegde overzicht correct is? Fouten zijn blijkbaar bij uw dienst niet uit te sluiten.

Een belastingplichtige moet uit kunnen gaan van de volledigheid en getrouwheid van de door de belastingdienst afgegeven verklaringen, waaronder onderhavige verklaring van geen belastingschuld. Middels de verklaring is bij cliënt terecht het vertrouwen opgewekt dat hij alle destijds openstaande schulden had voldaan, zodat terzake niets meer bij hem te vorderen was.

Daarnaast wijzen wij er nog op dat de verklaring van geen belastingschuld dateert van 17 november 2004. Eerst eind september 2005 verneemt cliënt dat de belastingschulden die betrekking hebben op de periode van vóór laatstgenoemde datum, nog steeds openstaan, ondanks de door de fiscus afgegeven verklaring. Van enige herstelboeking en/of -melding in deze heeft cliënt geen bericht ontvangen, zodat hij er van uit kon gaan dat de van vóór 17 november 2004 daterende belastingschulden geheel door hem waren voldaan.

Op grond van het voorgaande willen wij namens onze cliënt dan ook een klacht indienen wegens schending van het vertrouwensbeginsel. Cliënt mocht terecht vertrouwen op de juistheid van onderhavige verklaring van geen belastingschuld, zoals afgegeven door de belastingdienst...”

7. De Belastingdienst handelde de klacht op 30 januari 2006 af:

“...Door een belastingschuldige, niet zijnde uw cliënt, wordt een betaling gedaan. Abusievelijk is deze betaling van de derde door een medewerker van de afdeling invordering afgeboekt op de op dat moment openstaande belastingschuld van uw cliënt (...). Door deze foutieve afboeking werd het openstaande bedrag als voldaan beschouwd. Hiervoor is ook een verklaring door de Belastingdienst aan uw cliënt verstrekt.

Op het moment van afgifte van de hierboven genoemde verklaring bedroeg volgens onze systemen de openstaande schuld, door de onterechte afboeking, nihil. Ná constatering van deze foutieve afboeking (en dus ook ná afgifte verklaring) heeft er een herstelboeking plaatsgevonden. Dit betekent natuurlijk dan enerzijds afboeking ten name van de juiste belastingschuldige en anderzijds het heropvoeren van de belastingschuld ten name van uw cliënt (...).

De heer M. heeft u al medegedeeld dat dagelijks vele honderdduizenden transacties plaatsvinden en dat niet te voorkomen is dat bij de verwerking daarvan fouten worden gemaakt. Deze worden bij ontdekking daarvan hersteld. Dit houdt bij uw cliënt in dat de betaling die ten onrechte op zijn openstaande schuld was afgeboekt alsnog wordt afgeboekt bij de juiste persoon en dat dus nog een te betalen bedrag resteert bij uw cliënt. Ik ben van mening dat het daadwerkelijk verschuldigd bedrag ook door uw cliënt moet worden voldaan. Ik betreur het dat door deze foutieve afboeking uw cliënt overlast heeft ondervonden en bied daarvoor mijn verontschuldigingen aan.

Dit wil naar mijn mening echter nog niet zeggen dat er sprake is van opgewekt vertrouwen.

Op het moment van verstrekking van de verklaring wist de Belastingdienst niet dat de belastingschuld van uw cliënt door een onjuiste interne afboeking van een betaling door een derde was voldaan. Uw cliënt wist dan wel kon redelijkerwijs weten dat de aanslag door hem niet is betaald. Van opgewekt vertrouwen kan naar mijn mening onder deze omstandigheden geen sprake zijn. Dit onderdeel van uw klacht acht ik ongegrond...”

B. Standpunt verzoeker

1. Voor het standpunt van verzoeker wordt verwezen naar de klachtomschrijving onder Klacht.

Verzoeker benadrukte dat hij bij de Belastingdienst zelf navraag had gedaan over zijn openstaande belastingschulden, teneinde deze alsnog te kunnen voldoen en zodoende geheel van zijn schulden af te zijn. Verzoeker deed navraag om zelf zekerheid te krijgen. Volgens verzoeker is daarom niet alleen sprake van schending van het vertrouwensbeginsel maar tevens van schending van de rechtszekerheid. De door de Belastingdienst afgegeven verklaring dient volgens verzoeker gezien te worden als een verklaring die door een schuldeiser aan zijn schuldenaar wordt afgegeven, en waaruit in dit geval blijkt dat geen sprake meer was van een openstaande schuld.

2. In reactie op een door de Nationale ombudsman gestelde vraag deelde verzoekers gemachtigde bij brief van 13 april 2006 nog het volgende mee:

“...De belastingdienst dient in casu gezien te worden als potentieel schuldeiser. Als een schuldenaar aan zijn schuldeiser de eventuele (openstaande) schuld opvraagt, mag hij er toch op vertrouwen dat de verklaring die vervolgens door de schuldeiser wordt afgegeven terecht is, en volledig, en dat deze op de juiste manier tot stand is gekomen.

Hier wordt de zaak echter omgedraaid: de belastingdienst geeft een verklaring af, die achteraf op een ondeugdelijke administratie bij de belastingdienst gebaseerd blijkt te zijn. De belastingdienst (als machtig overheidsapparaat) verschuift de verantwoordelijkheid in deze naar de “simpele” burger.

(...)

Wij wijzen er op dat cliënt nauwelijks onderwijs heeft genoten (woonwagenbewoner) en derhalve praktisch analfabeet is. Het voeren van een administratie is in een dergelijk geval niet makkelijk. Daarbij komt dat cliënt deel uitmaakt van de ondernemersgroep Vinkenslag (bestaande uit auto- en metaalhandelaren). Ingevolge een aparte, met de belastingdienst overeengekomen regeling hoefde deze groep ondernemers geen jaarrekeningen aan de belastingdienst te overleggen, en hadden zij weinig tot geen administratieve verplichtingen. De ondernemers werden belast op basis van een indelingstarief.

Vanaf het jaar 2003 is voor bedoelde groep ondernemers gestart met het opstellen van beknopte balansen en winst- en verliesrekeningen en aangiften over het jaar 2003, een en ander na overleg met de Belastingdienst Limburg/Kantoor Maastricht. In het kader daarvan heeft cliënt zijn schuldpositie opgevraagd.

De aanslagen dateren echter uit de jaren 2001 en 2002, gedurende welke jaren cliënt nog onderworpen was aan het oude regime. Wij herhalen dat toen geen jaarrekening opgesteld hoefde te worden.

Conclusie:

Met het oog op het voorgaande moge duidelijk zijn dat cliënt niet wist dan wel niet kon weten dat de aanslagen niet door hem waren betaald.

Cliënt toont zich juist een goede belastingplichtige door zich te wenden tot de belastingdienst, met het verzoek om aan te geven of er nog sprake was van enige belastingschuld. Zo hoopte cliënt deze zekerheid te kunnen verkrijgen...”

C. Standpunt Belastingdienst/Limburg

1. In reactie op de klacht deelde de Belastingdienst bij brief van 18 mei 2005 het volgende mee:

“...In de maand november 2004 heeft (verzoeker; N.o.) zich gewend tot de Belastingdienst Limburg/kantoor Maastricht met het verzoek hem mede te delen over eventuele openstaande belastingschulden. Naar aanleiding van dit verzoek heeft een medewerker aan (verzoeker; N.o.) bij brief van 17 november 2004 bericht dat op 17 november 2004 geen openstaande aanslagen ten name van (verzoeker; N.o.) openstaan. Voorafgaand aan die berichtgeving is door een derde-belastingschuldige een betaling gedaan welke abusievelijk door een medewerker van de afdeling invordering is afgeboekt op de op dat moment openstaande belastingschuld van (verzoeker; N.o.). Door deze administratieve fout werd het openstaande bedrag van (verzoeker; N.o.) in de ontvangersadministratie als voldaan weergegeven met als gevolg de hierboven genoemde verklaring van 17 november 2004 aan (verzoeker; N.o.).

Op het moment van afgifte van deze verklaring bedroeg volgens onze systemen de openstaande schuld, door de onterechte afboeking, nihil. Ná constatering van deze foutieve afboeking (en dus ook na afgifte verklaring) heeft er een herstelboeking plaatsgevonden. Dit betekent natuurlijk dan enerzijds afboeking ten name van de juiste belastingschuldige en anderzijds het heropvoeren van de belastingschuld ten name van (verzoeker; N.o.).

(...)

Status verklaring

De verklaring die is afgegeven betreft een verklaring welke op specifiek verzoek van belanghebbende is verstrekt. Het betreft een incidentele verklaring die niet als zodanig functioneel in het invorderingsproces is ingebed. De verklaring dient te worden onderscheiden van de verklaringen "geen belastingschuld" en verklaringen in het kader van bijvoorbeeld de Wet Keten Aansprakelijkheid. Deze verklaringen worden afgegeven ten behoeve van belanghebbende ter verstrekking aan derden.

Het betreft in casu meer een opgaaf (uit oogpunt van service/dienstverlening) aan belanghebbende aangaande diens (openstaande) belastingschulden. Dit moet als een "extra" service worden opgevat. Uit de normaal toegezonden berichten (aanslagbiljetten, aanmaningen, acceptgiro's) moet een belastingschuldige normaliter immers voldoende informatie ontleen omtrent het bestaan van een belastingschuld en de omvang daarvan. Het is en blijft derhalve zijn eigen verantwoordelijkheid.

De Belastingdienst verstrekt de verklaring op basis van de feiten zoals die op het moment van afgifte uit de ontvangstersadministratie bekend zijn. Aan een dergelijke verklaring ligt (gegeven het karakter van die verklaring) geen diepgaand onderzoek ten grondslag. De service verleent de Belastingdienst omdat het een relatief geringe inspanning kost.

(...)

Ik kan u niet medelen in hoeveel gevallen een dergelijke "verklaring" wordt afgegeven. Aangezien het geen formele verklaring is die is ingebed in het invorderingsproces maar een servicebrief in incidentele gevallen wordt hier geen aantekening van bijgehouden in de systemen. De verklaringen worden vastgelegd in individuele dossiers.

Dagelijks vinden wel vele honderdduizenden transacties plaats en is het niet te voorkomen dat bij de verwerking daarvan fouten worden gemaakt. Deze worden bij ontdekking daarvan hersteld. Dit houdt in dat de betaling die ten onrechte op een openstaande schuld is afgeboekt alsnog wordt afgeboekt bij de juiste persoon en dat dus nog een te betalen bedrag resteert bij belastingschuldige waar de ten onrechte afboeking heeft plaatsgevonden.

(...)

Voor zover bij kantoor Maastricht kon worden nagegaan betrof het de eerste keer dat een afgegeven verklaring achteraf onjuist bleek te zijn.

(...)

Ten behoeve van het verstrekken van verklaringen aangaande de belastingschulden wordt de debiteurenadministratie van de ontvanger geraadpleegd. De debiteurenadministratie bestaat uit de landelijke centrale ontvangersadministratie (COA) en de lokale geautomatiseerde ontvangersadministratie (GOA). Deze administratie biedt de mogelijkheid om een overzicht te maken van alle nog onbetaalde aanslagen van een belastingschuldige.

De COA wordt geraadpleegd ten behoeve van openstaande belastingaanslagen. De GOA dient vervolgens nog geraadpleegd te worden met betrekking tot openstaande vorderingen ten behoeve van derden waarvan de ontvanger invorderingsopdrachten ontvangt (zoals het UWV). Daarnaast dient men opmerkzaam te zijn voor de zogenaamde dubieuze posten (Oninbaar geleden OP). Oninbaar geleden posten zijn niet in een actueel overzicht opgenomen en dienen afzonderlijk te worden geraadpleegd. Ik merk op dat de ontvanger niet nagaat of alle betalingen (afboekingen) juist hebben plaatsgevonden. Op het moment van raadplegen mocht derhalve ook de ontvanger er van uitgaan dat alle belastingschulden reeds waren voldaan. De fout kwam pas aan het licht nadat een herstelboeking had plaatsgevonden van een onjuiste en onterechte afboeking op de belastingaanslagen van klager.

(...)

De door de Belastingdienst gemaakte fout is zo in strijd met de feiten dat belastingschuldige, dan wel zijn gemachtigde, redelijkerwijs de onjuistheid daarvan had kunnen c.q. moeten beseffen.

De Belastingdienst heeft bij brief van 5 januari 2004 aan (verzoeker; N.o.) een gespecificeerd overzicht verstrekt van de op dat moment openstaande aanslagen met een totaal openstaand bedrag van € 8.646,86.

Bij ongedateerde brief van de Belastingdienst/Limburg/kantoor Maastricht (...) wordt aan (verzoeker; N.o.) medegedeeld dat aan achterstallige belasting een bedrag van € 7.439,86 nog open staat. In de bijlage openstaande aanslagen bij die brief wordt dit bedrag gespecificeerd. In die specificatie is als laatste opgenomen een aanslag omzetbelasting over het tijdvak november 2003 met de dagtekening 28 januari 2004. Hieruit is af te leiden dat de ongedateerde brief na 28 januari 2004 en voor de betaling van 7 juli 2004 (op de aanslag F.01.1502; N.o.) aan (verzoeker; N.o.) is verstuurd.

Bij kennisgeving van 8 juli 2004 van de Belastingdienst/Centrale Betalings Administratie is (verzoeker; N.o.) met betrekking tot de aanslag F01.1502 onder meer geïnformeerd over het resterend openstaande bedrag van die aanslag en de per dagtekening verschuldigde interest. Bij kennisgeving van 6 augustus 2004 van de Belastingdienst/ Centrale Betalings Administratie is (verzoeker; N.o.) met betrekking tot de aanslag F01.2030 onder meer geïnformeerd over het resterend openstaande bedrag van die aanslag en de per dagtekening verschuldigde interest.

In deze kennisgevingen wordt belastingschuldige medegedeeld dat een betaling of verrekening op een in die kennisgeving specifiek genoemde aanslag is afgeboekt, wat het openstaande bedrag van die aanslag na afboeking op dat moment is en wordt het bedrag van de verschuldigde interest kenbaar gemaakt. Deze kennisgeving interest is een ingevolge art. 30 lid 1 Invorderingswet voor bezwaar vatbare beschikking. De kennisgevingen zijn op 8 juli 2004 resp. 6 augustus 2004 door de Belastingdienst/ Centrale Betalings Administratie opgemaakt en verstuurd aan (verzoeker; N.o.). Op basis van bovengenoemde brieven en kennisgevingen van de Belastingdienst kon belanghebbende dan wel zijn gemachtigde in redelijkheid weten dat de verklaring van 17 november 2004 niet juist kon zijn.

De Belastingdienst acht het ongeloofwaardig dat belanghebbende geen weet zou hebben gehad van deze brieven en kennisgevingen en de door hem gedane betalingen in de maanden januari tot en met november 2004. Het is immers de primaire verantwoordelijkheid van de ondernemer van zijn vermogenstoestand en van alles betreffende zijn onderneming op zodanige wijze een administratie te voeren dat te allen tijde zijn rechten en verplichtingen (zoals de schuldpositie) alsmede de voor de heffing van belasting overigens van belang zijnde gegevens hieruit duidelijk blijken. Deze administratieplicht is ook van toepassing voor ondernemers die, zoals klager stelt, analfabeet zijn. Van deze ondernemers mag worden verwacht dat zij brieven en kennisgevingen van de Belastingdienst in handen stellen van vertegenwoordigers die wel kunnen lezen of schrijven en zij hun onderneming zodanig organiseren dat het voeren van de administratie namens hen wordt gedaan door iemand die wel kan lezen of schrijven. Het niet kunnen lezen of schrijven van belastingschuldige komt niet voor rekening en risico van de Belastingdienst.

Belanghebbende behoort tot de ondernemers van Vinkenslag die zich bezighouden met auto- en metaalhandel. Deze groep Vinkenslagbewoners is gewend met financiële zaken om te gaan en voor de administratieve zaken had deze groep in het verleden een gemeenschappelijke vertegenwoordiger. Onder de zogenaamde Vinkenslagregeling hoefden de ondernemers in het verleden slechts een beperkte administratie te voeren. In het kader van het normalisatieproces waren deze ondernemers verplicht vanaf januari 2004 een normale administratie te voeren. De meeste ondernemers zijn toen ook met een accountantskantoor gaan werken. Zo ook belanghebbende. In het jaar waarin belanghebbende zich met zijn vraag heeft gewend tot de Belastingdienst, namelijk 2004

speelde de door hem aangehaalde zaken geen rol (meer). Op dat moment was de zogenaamde Vinkenslagregeling niet meer geldig en gold al de normale administratieplicht.

Dispositie

Tot slot merk ik op dat aan het dispositievereiste voor de toepassing van het vertrouwensbeginsel niet is voldaan. Belanghebbende heeft geen schade ondervonden van de handelwijze van de Belastingdienst...”

2. Daarnaast gevraagd liet de Belastingdienst op 30 mei 2006 en 22 juni 2006 (telefonisch) aanvullend weten dat een betaling van een derde ten onrechte was afgeboekt op de openstaande aanslagen omzetbelasting F.01.1502 en F.01.2030 van verzoeker. Verzoeker heeft naar aanleiding van deze betaling (afboekingen) van de Belastingdienst kennisgevingen ontvangen waaruit hij kon opmaken dat de bewuste betaling van een derde was afgeboekt op de hiervoor genoemde openstaande aanslagen. Omdat de bewuste betaling niet door verzoeker was gedaan had hij op het moment van ontvangst van de kennisgevingen kunnen en moeten constateren dat de afboeking van de bewuste betaling op de openstaande aanslagen niet juist was omdat deze betaling niet door hem was gedaan. Hij had daarmee ook kunnen en moeten onderkennen dat de `verklaring van geen belastingschuld' van 17 november 2004 niet correct kon zijn in die zin dat deze onterechte afboekingen bevatte.

De Belastingdienst kon geen afschriften verstrekken van de aan verzoeker gestuurde kennisgevingen omdat daarvan geen afschriften worden bewaard. Wel verstrekte de Belastingdienst uitdraaien uit de ontvangersadministratie betreffende de onderhavige door een derde gedane betaling en afboekingen.

Ten slotte liet de Belastingdienst nog weten dat het bericht inzake de openstaande belastingaanslagen F.01.1502 en F.01.2030 waaraan verzoekers gemachtigde in zijn brief aan de Belastingdienst van 5 oktober 2005 refereert in de bestanden van de Belastingdienst niet is te achterhalen als verzonden bericht, en dat verzoeker daarvan evenmin een kopie kan verstrekken.